

Sygn. akt VII U 3106/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Łaciak

Protokolant: asystent sędziego Marcin Kamionowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 stycznia 2016 r. w W.

sprawy J. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o emeryturę

na skutek odwołania J. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 30 sierpnia 2013 r., znak: ENN/20/(...) oraz

z dnia 7 listopada 2013 r., znak: E/20/(...)

1. umarza postępowania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 30 sierpnia 2013 r., znak: ENN/20/(...);

2. oddala odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 7 listopada 2013 r., znak: E/20/(...);

3. przyznaje adwokatowi U. F. kwotę 60,00 zł (słownie: sześćdziesiąt i 00/100 złotych) ze środków Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującemu J. Z. z urzędu w postępowaniu przed tutejszym Sądem.

UZASADNIENIE

J. Z. w dniu 10 października 2013 r. wniósł odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. od decyzji ww. organu rentowego z dnia 30 sierpnia 2013 r., znak: ENN/20/(...) odmawiającej prawa do emerytury. Odwołujący podniósł, że za okres prowadzenia przez niego działalności gospodarczej od dnia 1 marca 1990 r. do dnia 31 grudnia 1995 r. odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne. Ubezpieczony wskazał, że dokumentacja związana

z odprowadzaniem przez niego składek powinna znajdować się w aktach rentowych.

W oparciu o powyższe wnioskodawca stwierdził, że spełnia warunki do przyznania świadczenia emerytalnego, albowiem braki w dokumentacji świadczącej o opłacaniu składek za okres prowadzenia działalności gospodarczej w organie rentowym, nie mogą obciążać odwołującego (k. 2-3 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 8 listopada 2013 r. wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 477⁽¹³⁾ k.p.c. w zakresie w jakim zaskarżona decyzja została zmieniona przez decyzję z dnia

7 listopada 2013 r., znak: ENN/20/(...) oraz o oddalenie odwołania w pozostałej części, także w przypadku rozszerzenia odwołania na decyzję z dnia 7 listopada 2013 r., znak: E/20/(...) na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że w decyzji

z dnia 7 listopada 2013 r. zaliczono okresy od dnia 1 marca 1990 r. do dnia 31 maja 1990 r. oraz od dnia 1 lipca 1990 r. do dnia 31 lipca 1990 r. ze względu na zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, ponieważ przysługiwał odwołującemu zasiłek chorobowy. Oddział podniósł, że w okresie od dnia 1 czerwca 1990 r. do dnia 30 czerwca 1990 r. oraz od dnia 1 sierpnia 1990 r. do odwołania ubezpieczony zawieszając działalność gospodarczą oświadczył, że przyjmuje do wiadomości, iż okres zgłoszonej przerwy

w działalności nie będzie zaliczany do okresów zatrudnienia wymaganych do uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego (k. 6 a. s.).

Odwołujący w piśmie procesowym wniósł o powołanie biegłego grafologa w celu ustalenia, czy na dokumencie dotyczącym zawieszenia przez niego działalności gospodarczej w latach 1990-1995 figuruje jego podpis (k. 29 a. s.).

W dniu 19 października 2015 r. pełnomocnik z urzędu odwołującego wniósł

o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków K. W.

i M. D. na okoliczność prowadzenia przez J. Z. działalności gospodarczej

w latach 1982-1995, opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w powyższym okresie

i rodzaju wykonywanej działalności. Ponadto wniósł o przesłuchanie ubezpieczonego

w charakterze strony, o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego grafologa na okoliczność ustalenia prawdziwości dwóch podpisów (...) złożonych pod treścią dwóch oświadczeń z dnia 28 sierpnia 1990 r. dotyczących zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej przez odwołującego oraz o zobowiązanie organu rentowego do przesłania oryginału powyższych oświadczeń celem prawidłowego przeprowadzenia analizy grafologicznej

(k. 63-65 a. s.).

Organ rentowy w dniu 2 listopada 2015 r. wniósł o oddalenie wniosków

w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadków K. W. i M. D. oraz z opinii biegłego sądowego grafologa (k. 69 a. s.).

Sąd podczas rozprawy w dniu 26 stycznia 2016 r. oddalił wniosek pełnomocnika odwołującego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego grafologa (k. 93 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. Z. w dniu 10 czerwca 2013 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę. Do wniosku ubezpieczony wypełnił kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych przedstawiając również stosowną dokumentację (k. 7 a. e.).

Zgodnie z pismem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. Inspektorat W.-P. wynika, że ubezpieczony opłacał składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej za okres od dnia 1 kwietnia 1982 r. do dnia 28 lutego 1990 r. Ponadto odwołujący był zwolniony z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za okresy od dnia 1 marca 1990 r. do dnia 31 maja

1990 r. z powodu choroby od dnia 14 marca 1990 r. do dnia 31 maja 1990 r. oraz od dnia 1 lipca 1990 r. do dnia 31 lipca 1990 r. również z powodu choroby od dnia 2 lipca 1990 r. do dnia 31 lipca 1990 r. (k. 75 i 111 a. e.).

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 sierpnia 2013 r., znak: ENN/20/(...) organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do emerytury z powodu nieudowodnionego wymaganego stażu pracy. Oddział przyjął za udowodniony łączny staż w wymiarze 17 lat,

10 miesięcy i 22 dni okresów składkowych, w tym rok, 11 miesięcy i 7 dni okresu uzupełniającego z tytułu roli. Organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił okresów działalności gospodarczej od dnia 8 marca 1982 r. do dnia 31 marca 1982 r. oraz od dnia 1 marca 1990 r. do dnia 31 grudnia 1995 r., ponieważ przedłożona do akt rentowych dokumentacja nie potwierdza faktu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne (k. 89 a. e.).

Po przeanalizowaniu nowej dokumentacji załączonej do akt rentowych przez odwołującego, organ rentowy wydał kolejną decyzję z dnia 7 listopada 2013 r., znak: E/20/(...), którą zaliczono odwołującemu do ogólnego stażu pracy okres przebywania na zasiłku chorobowym w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej. Na podstawie dowodów uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania, Oddział przyjął za udowodnione 18 lat, 2 miesiące i 22 dni stażu pracy ubezpieczonego. Zgodnie z treścią decyzji organ rentowy zaliczył okresy składkowe od dnia 12 kwietnia 1966 r. do dnia

30 listopada 1966 r., od dnia 8 kwietnia 1967 r. do dnia 30 listopada 1967 r., od dnia 1 kwietnia 1968 r. do dnia 3 czerwca 1968 r., od dnia 23 kwietnia 1969 r. do dnia 27 marca 1971 r., od dnia 5 czerwca 1971 r. do dnia 31 lipca 1972 r., od dnia 11 listopada 1972 r. do dnia 14 maja 1973 r., od dnia 20 października 1973 r. do dnia 26 listopada 1973 r., od dnia

5 lutego 1974 r. do dnia 10 grudnia 1975 r., od dnia 17 grudnia 1975 r. do dnia 14 maja 1976 r., od dnia 19 listopada 1976 r. do dnia 3 maja 1977 r., od dnia 2 listopada 1981 r. do dnia 31 grudnia 1981 r., od dnia 1 kwietnia 1982 r. do dnia 28 lutego 1990 r., od dnia 1 marca 1990 r. do dnia 30 kwietnia 1990 r., od dnia 1 maja 1990 r. do dnia 31 maja 1990 r., od dnia

1 lipca 1990 r. do dnia 31 lipca 1990 r. oraz okres uzupełniający od dnia 6 maja 1964 r. do dnia 11 kwietnia 1966 r. Organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił do ogólnego stażu pracy okresów prowadzenia przez odwołującego działalności gospodarczej od dnia 8 marca 1982 r. do dnia 31 marca 1982 r., od dnia 1 czerwca 1990 r. do dnia 30 czerwca 1990 r. oraz od dnia 1 sierpnia 1990 r. do dnia 31 grudnia 1995 r., ponieważ dokumentacja znajdująca się w aktach rentowych nie potwierdza faktu opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne za powyższe okresy (k. 125 a. e.).

Odwołujący w ramach prowadzenia działalności gospodarczej układał glazury i malował (zeznania świadków M. D. i K. W., k. 91-92 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie złożonych do akt dokumentów, w tym akt rentowych, zeznań świadków oraz przesłuchania odwołującego

w charakterze strony. Dokumenty przedłożone przez strony niniejszego postępowania stanowią obiektywny oraz w pełni wiarygodny materiał dowodowy. Świadkowie to osoby, którzy korzystali z usług świadczonych przez odwołującego i potwierdzili fakt wykonywania przez niego działalności gospodarczej. Jednakże Sąd uznał zeznania świadków za bezprzedmiotowe w sprawie, ponieważ M. D. i K. W. nie posiadali wiedzy dotyczącej opłacania składek na ubezpieczenie społeczne przez J. Z.. Odwołujący również nie uprawdopodobnił powyższego, ponieważ jego oświadczenia związane z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne są niewiarygodne, albowiem nie są poparte odpowiednimi dokumentami, które stanowiłyby w niniejszej sprawie wysoki walor dowodowy.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. Z. od decyzji organu rentowego z dnia 7 listopada 2013 r., znak: E/20/(...) jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 j. t.) zwana dalej „ustawą”, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli okresu składkowego

i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2, przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

1)osiągnęli wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 ust. 2 i 3;

2)mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet i co najmniej 20 lat dla mężczyzn.

W świetle art. 6 ust. 2 pkt 14 lit. a ustawy, za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne: pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarze Państwa Polskiego objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki.

W myśl § 37 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. z 1990 r., Nr 7, poz. 41) zwolnienie z opłacania składek następuje za okres pobierania zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego albo odbywania czynnej służby wojskowej, służby zastępczej lub zasadniczej służby w obronie cywilnej.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było odmówienie odwołującemu przez organ rentowy prawa do emerytury ze względu na niespełnienie przesłanki co najmniej 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy odmówił zaliczenia spornego okresu prowadzenia działalności gospodarczej przez odwołującego ze względu na brak dowodu opłacania przez niego składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. O zasadności wydanej decyzji przez organ rentowy świadczy wyrok Sądu Najwyższego, gdzie „zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 14 lit a u.e.r.f.u.s. samo prowadzenie działalności gospodarczej bez opłacania składek na ubezpieczenie społeczne (lub wykazania zwolnienia od opłacania składek) nie stanowiło okresu składkowego. Taki reżim (w relacji choćby do ubezpieczenia pracowniczego) ma swe uzasadnienie w tym, że prowadzący działalność gospodarczą byli jednocześnie płatnikami składki, stąd od nich tylko zależało czy składka została uiszczona. (...) W postępowaniu o świadczenie emerytalne obowiązuje zasada, że to zainteresowany ma wykazać okres ubezpieczenia (art. 232 k.p.c.), a w tym przypadku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub zwolnienie od ich opłacania.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2009 r., sygn. akt II UK 395/08)

Sąd zważył, że na podstawie ustalonego stanu faktycznego w niniejszej sprawie odwołujący w toku postępowania nie przedstawił żadnych dowodów świadczących

o opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne. Zgodnie z art. 6 k. c. był zobowiązany do przedłożenia odpowiednich dokumentów, z których wywodził swoje stanowisko. Istotnym

w sprawie było zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, udowodnienie faktu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Świadczenie zawnioskowani w sprawie przez odwołującego nie potwierdzili opłacania składek przez odwołującego na ubezpieczenia społeczne. Sąd zauważył, że jeden ze świadków nie posiadał nawet wiedzy, ażeby odwołujący faktycznie prowadził działalność gospodarczą. Sąd dysponując materiałem dowodowym

w niniejszej sprawie doszedł do przekonania, że ubezpieczony nie wykazał należyście za pomocą dokumentów, aby odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne w spornym okresie.

Na marginesie rozważań prawnych Sąd zważył, że bezprzedmiotowym byłoby dopuszczanie i przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego grafologa, ponieważ byłby nieprzydatny w sprawie. Stanowisko wyrażone w protokole rozprawy z dnia 26 stycznia

2016 r. przez pełnomocnika z urzędu pozostawiające wniosek do uznania Sądu w gruncie rzeczy nie zaprzecza bezzasadności wniosku. Ewentualne udowodnienie w niniejszej sprawie, że odwołujący nie zawiesił swojej działalności gospodarczej byłoby niecelowe i nie prowadziłyby do zakończenia sporu, gdyż powyższe nie uzasadniałyby zaliczenia spornego okresu do stażu emerytalnego.

Z tych przyczyn Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

Sąd w punkcie 2 wyroku Sąd zasądził na adwokata U. F. 60,00 złotych zgodnie § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461 j.t.). Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania w ten sposób, że zasądził ze środków Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie na rzecz pełnomocnika ustanowionego z urzędu adwokatowi U. F. kwotę 60,00 złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującemu J. Z. z urzędu.

Zarządzenie: (...)

MK